

Lisbeth Gruwez laat dansen over aan anderen in 'The Sea Within'

'Ik moest mijn ego opzijzetten'

Sinds het begin van Voetvolk elf jaar geleden, danste Lisbeth Gruwez altijd mee. Tot nu. Met *The Sea Within*, een voorstelling die vertrekt uit meditatie, laat ze het dansen over aan tien danseressen.

EWOUDE CEULEMANS

Heb je ooit al gemediteerd? Een interview met Lisbeth Gruwez loopt in twee richtingen: een journalist stelt vragen, en soms stelt de danseres er eenje terug. We moeten helaas negatief antwoorden. "Niet erg", lacht Gruwez. "We hebben de voorstelling gemaakt door elke dag te beginnen met een halfuur meditatie. Samen in een cirkel zitten en ademen. Zonder eerst te vragen: 'Hoe was je dag gisteren?' Zodra we de zaal binnenkwamen, oefenden we een andere vorm van communicatie."

De werktitel van *The Sea Within*, zoals de nieuwste voorstelling van Gruwez' dansgezelschap Voetvolk heet, was niet voor niets *Thoughts for Meditation* en gaat over verbondenheid. "Maar die legt te veel uit. *The Sea Within* refereert aan een stilteplek, het water binnenin je. Zet de deur open en laat het water naar buiten glijden, het landschap in. Zo kun je zonder conflicten in dat landschap opgaan."

Een voorstelling "zonder botsingen", zoals Gruwez het verwoordt. Niet eenvoudig, met tien dansers op het podium – de grootste cast in de geschiedenis van Voetvolk. "De choreografie is als een chaos die zichzelf ordent. Er zijn afspraken en spelregels, maar de dans ligt niet vast. Die blijft evolueren. De dansers nemen nieuwe beslissingen en de bewegingen vernieuwen zichzelf voortdurend."

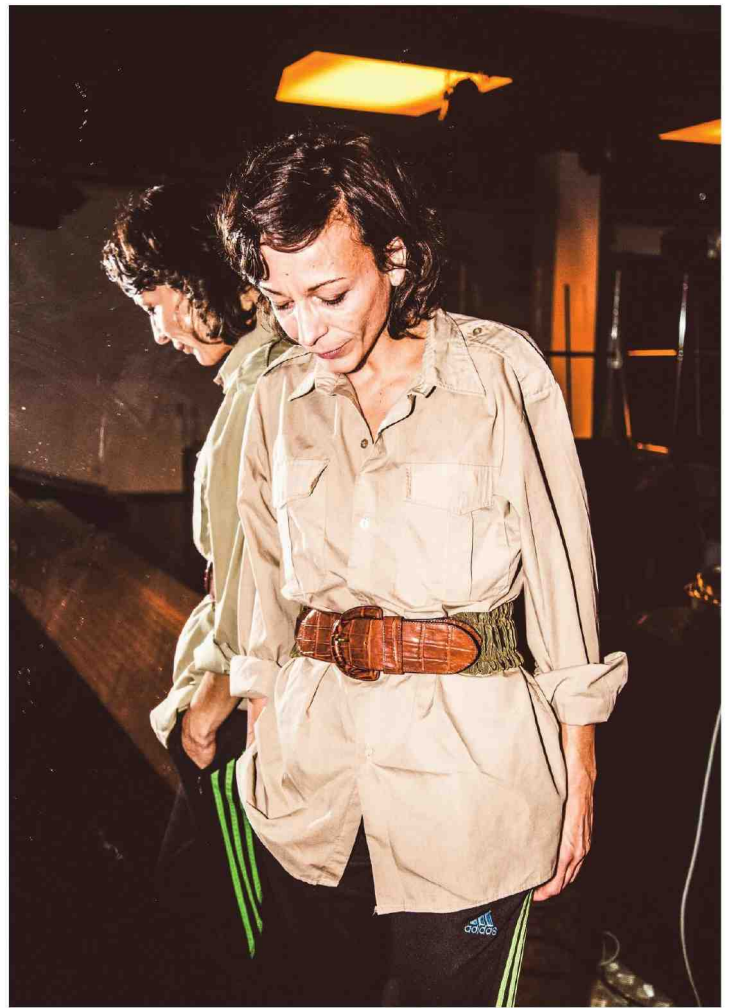
Wat niet wil zeggen dat er op de scène zomaar wat gebeurt. Gruwez omschrijft zichzelf als "een megacontrolefreak". Maar *The Sea Within* is zachter dan haar eerder werk, vindt ze. Vrouwelijker, ook. Vandaar dat alle dansers vrouwen zijn. "Een vrouwenlichaam staat het dichtst bij mezelf", legt Gruwez uit, die groot werd bij Wim Vandekeybus en de inmiddels in

opspraak gekomen Jan Fabre. "Ik heb heel veel voor mannelijke choreografen gewerkt en de eerste stukken die ik maakte, waren beehard. Heel rauw. Op een bepaald moment loopt die straat dood en wil je iets anders ontdekken."

Ze zocht naar een ander perspectief. Voor het eerst sinds Voetvolk elf jaar geleden het licht zag, staat ze niet zelf op het podium. "Ik dacht: misschien moet ik eens van een afstand kijken. Ik wilde weten of ik mijn ideeën kon vertalen naar een groep. Als je over meditatie praat en over verbondenheid, moet je jezelf kunnen temmen. In mijn beginjaren had ik een heel groot ego. Je hebt prestatiedrang, je wilt gewoon de beste zijn in alles. Maar ik denk dat je pas echt een goede maker kunt zijn, als je dat ego opzij kunt zetten. Het was een heel goede oefening om niet mee te dansen. Al vind ik het nog heel fijn om met de dansers op de vloer samen naar bewegingen te zoeken. Zo kon ik mijn ego voldoende botvieren."

Moederkloek

Niet dat Gruwez het dansen nu zal laten. Ze toert nog met het drie jaar oude *Lisbeth Gruwez Dances Bob Dylan* – "zouden we tien keer spelen, maar dan wint die mens de Nobelprijs" – en tijdens ons gesprek doet ze bewegingen voor, om

► Lisbeth Gruwez: 'Ik dacht: misschien moet ik eens van een afstand kijken. Ik wilde weten of ik mijn ideeën kon vertalen naar een groep.' © FRANCIS VANHEE

het verschil tussen 'staccato' en 'fluide' te tonen. "Natuurlijk waren er momenten waarop ik wilde ingrijpen. Maar ik moest het laten ontstaan en wachten tot het uit zichzelf kwam. Door niks te verbergen en niet te doen alsof ik meer weet, ontstaat er iets heel moois."

'Door niks te verbergen en niet te doen alsof ik meer weet, ontstaat er iets heel moois'

LISBETH GRUWEZ
VOETVOLK

"Soms moet je kunnen toelaten dat iemand een kern slaat. Dat was misschien het mooiste aan dit project: het respect waarmee we gewerkt hebben. Er zijn traantjes gevloeid: we zijn heel diep gegaan. Vooraf had ik me voorgenomen niet te proberen te roepen en geduld uit te oefenen. Als een *zenmaster*, al ging die 's avonds niet altijd mee naar huis. En dan kon ik soms een fles wijn kraken ter compensatie van al dat geduld." Inmiddels omschrijft ze zichzelf als een moederkloek, tegenover de cast. "Ik wist niet dat ik dat in mij had", lacht ze. "Maar nu strijk ik zelfs hun T-shirtjes."

The Sea Within, tot 24 november in KVS, Brussel, tot 15 juni op tournee.